

DOKTORAVHANDLING

Kandidat:
INGE JOA

Tittel: The Importance of Information Campaigns in the Early detection of Psychosis. A historical comparison study

Arbeidssted: Regionalt nettverk for klinisk psykoseforskning Helse Vest, Stavanger Universitetssjukehus

Utgått fra: Universitetet i Bergen, Det Medisinske odontologiske fakultet, Institutt for klinisk medisin

Veileder: Professor Tor Ketil Larsen, UiB

Disputas: 30. april 2010

E-post: ijo@sus.no

> **Bakgrunn:** Psykoselidelser generelt og schizofreni spesielt er blant de mest alvorlige psykiske lidelsene. Ofte med debut i ungdomsalderen. Mange pasienter har ved første behandlingskontakt utviklet

alvorlige symptomer og omfattende funksjonssvikt. Risikoen for et alvorlig forløp øker med lengden av ubehandlet sykdom. Tidlig Intervensjon ved Psykose (TIPS) prosjektet (1997–2000) viste at det var mulig å forkorte varigheten av ubehandlet psykose (ubehandlet sykdom) ved hjelp av tidlig oppdagelses (lavterskel) team, samt informasjonskampanjer. Det har vært begrenset kunnskap om hva som er virksomme og nødvendige faktorer i et slikt tidlig oppdagelsesprogram.

Hensikt: Å undersøke effekten av informasjonskampanjer på varighet av ubehandlet psykose. Studien har undersøkt om lavterskel oppdagelsesteam har vært tilstrekkelige for å redusere varighet av ubehandlet psykose, eller om også informasjonskampanjer har vært en nødvendighet.

Metode: I studien er pasienter som fikk en psykoselidelse for første

gang fra Sør-Rogaland sammenlignet i to tidsperioder; 1997–2000 med utstrakt bruk av informasjonskampanjer og 2002–2004 der slike informasjonskampanjer var redusert til et minimum.

Resultat: Da informasjonskampanjene ble redusert gikk varighet av ubehandlet psykose opp til 15 uker (median) sammenlignet med fem uker (median) i perioden der man hadde informasjonskampanjer. Andre viktige funn i avhandlingen er at ungdommene i undersøkelsen (< 19 år) har lengre varighet av ubehandlet psykose.

Konklusjon: Studien har vist at godt planlagte kampanjer som retter seg mot den generelle befolkning og utvalgte grupper, og som gjentas regelmessig, er en nødvendig forutsetning for å oppdage pasienter i tidlig sykdomsfase. Det er viktig å forbedre våre tidligoppdagelsesstrategier for den yngste målgruppen.

HAR DU NYLIG AVLAGT DOKTORGRADEN?

Sykepleien Forskning publiserer sammendrag av doktorgrader avlagt av norske sykepleiere. Vi ønsker derfor tilsendt sammendrag til forskning@sykepleien.no.

Retningslinjer for utforming av sammendrag av doktorgradsavhandlinger finner du på våre nettsider: www.sykepleien.no.